

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Ποιας Χώρας Το Δικαστήριο Είναι Αρμόδιο;](#) > Spain

Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Ισπανία

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Θεμέλια αρχή της διάρθρωσης των δικαστηρίων στην Ισπανία είναι η ενιαία δικαιοδοσία. Μόνες εξαιρέσεις είναι η στρατιωτική δικαιοδοσία σε καιρό πολέμου και σε κατάσταση πολιορκίας, και η δικαιοδοσία του Συνταγματικού Δικαστηρίου (Tribunal Constitucional), ως του ύπατου εγγυητή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των δημόσιων ελευθεριών στην περίπτωση προσφυγής λόγω παραβίασης θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών (recurso de amparo).

Ωστόσο, η δικαιοδοσία κατανέμεται σε τέσσερα είδη δικαστηρίων: στα πολιτικά δικαστήρια, τα ποινικά δικαστήρια, τα διοικητικά δικαστήρια αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας και τα κοινωνικά δικαστήρια.

Ακρογωνιαίος λίθος των πολιτικών δικαστηρίων είναι το πρωτοδικείο (Juzgado de Primera Instancia), που εκδικάζει αστικές διαφορές στον πρώτο βαθμό και διαδικασίες που ρητά δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου. Το πρωτοδικείο μπορεί συνεπώς να περιγραφεί ως το τακτικό ή το σύνηθες δικαστήριο.

Στα πολιτικά δικαστήρια περιλαμβάνονται τα οικογενειακά δικαστήρια (Juzgados de Familia), τα οποία είναι πρωτοβάθμια δικαστήρια. Τα οικογενειακά δικαστήρια, όταν υπάρχουν (γενικά στις πολυπληθέστερες περιοχές), είναι αρμόδια για την εκδίκαση διαφορών οικογενειακού δικαίου που αφορούν την ακύρωση του γάμου, τον χωρισμό και το διαζύγιο, τις σχέσεις μεταξύ γονέων και τέκνων και την προστασία των προσώπων με περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα. Σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης κατά ενός από τους διαδίκους σε δικαστήριο που επιλαμβάνεται υποθέσεων βίας κατά των γυναικών (Juzgado de Violencia sobre la Mujer), το εν λόγω δικαστήριο είναι επίσης αρμόδιο για την οικεία πολιτική διαδικασία.

Τα πολιτικά δικαστήρια περιλαμβάνουν επίσης τα ειδικά εμπορικά δικαστήρια (Juzgados de lo Mercantil) και τα δικαστήρια σημάτων της ΕΕ (Juzgados de Marca Comunitaria).

Τα κοινωνικά δικαστήρια (Juzgados de lo Social) είναι αρμόδια για την εκδίκαση υποθέσεων του εργατικού δικαίου. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι ατομικές διαφορές μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών για τις συμβάσεις εργασίας, οι διαφορές που απορρέουν από συλλογικές συμβάσεις, οι αξιώσεις κοινωνικής ασφάλισης και οι αξιώσεις κατά του δημοσίου στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το εργατικό δίκαιο.

Τα ποινικά δικαστήρια είναι αρμόδια για την εκδίκαση των ποινικών υποθέσεων.

Ένα χαρακτηριστικό του ισπανικού δικαίου είναι ότι αγωγή που προκύπτει από ποινικά αδικήματα μπορεί να συνεκδικαστεί στην ποινική διαδικασία. Στις εν λόγω περιπτώσεις, το ποινικό δικαστήριο αποφαινεται για το ποσό της αποζημίωσης που πρέπει να καταβληθεί αναφορικά με το αδίκημα. Εάν η αγωγή δεν ασκείται από τον παθόντα, ασκείται για λογαριασμό του από τον Εισαγγελέα, εκτός αν ο παθών έχει ρητά παραιτηθεί από το δικαίωμά του να ασκήσει αγωγή στην ποινική υπόθεση.

Τέλος, τα διοικητικά δικαστήρια αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας επιτηρούν τη νομιμότητα των πράξεων των δημόσιων αρχών και εκδικάζουν τις οικονομικές αξιώσεις που στρέφονται κατά αυτών.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Βλέπε τις απαντήσεις που δίνονται παρακάτω.

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;

Στην Ισπανία, δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των διάφορων πρωτοδικείων με κριτήριο την αξία του αντικειμένου της δίκης ή τη σοβαρότητα των υποθέσεων που μπορούν να χειριστούν, και κανένα πρωτοδικείο δεν εκδικάζει εφέσεις επί αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από άλλα πρωτοδικεία. Οι εφέσεις στην πολιτική διαδικασία εκδικάζονται πάντοτε από τα επαρχιακά δικαστήρια (Audiencias Provinciales).

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

Για τους σκοπούς της οργάνωσης των δικαστηρίων, η Ισπανία διαιρείται γεωγραφικά σε δήμους, δικαστικές περιφέρειες, επαρχίες και αυτόνομες κοινότητες. Η περιφέρεια αποτελεί εδαφική ενότητα που απαρτίζεται από έναν ή περισσότερους όμορους δήμους εντός της ίδιας επαρχίας. Πρόκειται για τη σπουδαιότερη εδαφική διαίρεση, διότι συνιστά την περιφέρεια αρμοδιότητας του πρωτοδικείου. Λεπτομέρειες είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: [Χάρτης δικαστικών περιφερειών \(mjusticia.gob.es\)](http://mjusticia.gob.es).

Όπου αυτό είναι αναγκαίο για τη διαχείριση του φόρτου των υποθέσεων, υφίστανται περισσότερα δικαστήρια της ίδιας κατηγορίας. Τούτο ισχύει σήμερα στις περισσότερες πόλεις. Τα δικαστήρια αριθμούνται διαδοχικά ανάλογα με τον χρόνο ίδρυσής τους.

Καταρχήν, όλα τα ομοειδή δικαστήρια έχουν την ίδια αρμοδιότητα και ο φόρτος εργασιών κατανέμεται μεταξύ τους σύμφωνα με τους κανόνες της εσωτερικής διοικητικής κατανομής. Ωστόσο, σε ορισμένες περιστάσεις οι κανόνες κατανομής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάθεση διαφορετικών ειδών υποθέσεων σε διαφορετικά δικαστήρια της ίδιας περιφέρειας.

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Ελλείψει συμφωνίας ή υποχρεωτικών κανόνων, ο βασικός κανόνας είναι ότι αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο του τόπου κατοικίας του εναγόμενου και αν δεν υπάρχει κατοικία, του τόπου διαμονής του. Εάν ο εναγόμενος δεν έχει κατοικία ή διαμονή στην Ισπανία, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο του τόπου στον οποίο βρίσκεται ο εναγόμενος ή του τόπου της πιο πρόσφατης κατοικίας του. Εάν δεν πληρούται κανένα από τα εν λόγω κριτήρια, ο ενάγων μπορεί να ασκήσει την αγωγή του ενώπιον του πρωτοδικείου του τόπου της κατοικίας του.

Για τους σκοπούς αυτούς:

- αγωγές κατά επιχειρηματιών και επιτηδευματιών που ασκούνται σε συνάρτηση με τις επιχειρηματικές ή επαγγελματικές τους δραστηριότητες μπορούν επίσης να ασκούνται σε οποιονδήποτε τόπο όπου τα πρόσωπα αυτά ασκούν τις δραστηριότητές τους, κατ' επιλογή του ενάγοντα.
- αγωγές κατά νομικών προσώπων μπορούν επίσης να ασκούνται στον τόπο που επήλθε ή θα αναπτύξει τα έννομα αποτελέσματά της η κατάσταση ή η έννομη σχέση που αποτελεί αντικείμενο της αξίωσης, με τον όρο ότι το νομικό πρόσωπο διαθέτει εγκατάσταση ή έχει αντιπρόσωπο εκεί.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και

κάποιο άλλο δικαστήριο;

Το ισχύον ισπανικό δικονομικό σύστημα εν γένει δεν καταλείπει στον ενάγοντα τη δυνατότητα επιλογής της κατά τόπον αρμοδιότητας. Αυτό συμβαίνει μόνο στις εξής περιπτώσεις:

εμπράγματα αγωγές επί ακινήτων που αφορούν είτε περισσότερα ακίνητα είτε ένα ακίνητο που βρίσκεται σε διάφορες περιφέρειες. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν να ασκήσουν την αγωγή τους σε οποιαδήποτε από τις οικείες περιφέρειες·

αγωγές για την απαίτηση απόδοσης και έγκρισης λογαριασμών από τους αρμόδιους διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων του άλλου διαδίκου, αν δεν έχει καθοριστεί ο τόπος απόδοσης των λογαριασμών. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ της κατοικίας του εναγόμενου και του τόπου διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων·

κληρονομικές διαφορές. Οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των δικαστηρίων του τόπου της πιο πρόσφατης κατοικίας του θανόντος στην Ισπανία και των δικαστηρίων του τόπου όπου βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος της κληρονομιάς περιουσίας·

αγωγές πνευματικής ιδιοκτησίας. οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των εξής τόπων: του τόπου επέλευσης της προσβολής του τόπου όπου διατίθενται τα εκ πρώτης όψης αποδεικτικά στοιχεία της επέλευσης της προσβολής ή του τόπου όπου υπάρχουν τα παράνομα αντίγραφα·

υποθέσεις αθέμιτου ανταγωνισμού, όταν ο εναγόμενος δεν έχει εγκατάσταση, κατοικία ή διαμονή στην Ισπανία. στις εν λόγω περιπτώσεις, οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν είτε τον τόπο επέλευσης του αθέμιτου ανταγωνισμού είτε τον τόπο εκδήλωσης των αποτελεσμάτων του·

αξιώσεις που αφορούν αποκλειστικά την επιμέλεια ανηλίκων ή αξιώσεις διατροφής του ενός γονέα έναντι του άλλου για λογαριασμό ανηλίκων, όταν και οι δύο έχουν την κατοικία τους σε διαφορετικές δικαστικές περιφέρειες. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι ενάγοντες μπορούν να επιλέξουν είτε το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγόμενου ή το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του τέκνου.

Γενικά, οι αγωγές που αφορούν την άσκηση ατομικών δικαιωμάτων των καταναλωτών ή των χρηστών μπορούν να εκδικάζονται από το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του καταναλωτή, του χρήστη ή του εναγόμενου, κατ' επιλογή του καταναλωτή ή του χρήστη.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγόμενου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Στις παρακάτω περιπτώσεις, ο ενάγων απαιτείται βάσει υποχρεωτικών κανόνων να προσφύγει σε άλλο δικαστήριο από αυτό του τόπου κατοικίας του εναγόμενου. Στις εν λόγω περιπτώσεις, οι διάδικοι δεν μπορούν να επιλέξουν να υπάγουν στην αρμοδιότητα ενός συγκεκριμένου δικαστηρίου, είτε ρητά είτε σιωπηρά:

εμπράγματα δικαιώματα ή δικαιώματα είσπραξης μισθωμάτων όσον αφορά ακίνητη περιουσία και υποθέσεις που αφορούν οριζόντια ιδιοκτησία (*propiedad horizontal*), καθώς αρμόδια είναι τα δικαστήρια της περιφέρειας του τόπου του ακινήτου·

κληρονομικές υποθέσεις. Η αρμοδιότητα καθορίζεται είτε από τον τόπο της πιο πρόσφατης κατοικίας του θανόντος στην Ισπανία είτε από τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος της κληρονομιάς περιουσίας, κατ' επιλογή του ενάγοντα·

υποθέσεις που αφορούν τη συνδρομή ή την εκπροσώπηση προσώπων που στερούνται τη δικαιοπρακτική τους ικανότητα. Οι υποθέσεις αυτές εκδικάζονται από το δικαστήριο του τόπου διαμονής του οικείου προσώπου·

προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων μέσω των πολιτικών δικαστηρίων. Οι εν λόγω υποθέσεις εκδικάζονται από το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντα ή, αν ο ενάγων δεν έχει κατοικία στην Ισπανία, του τόπου επέλευσης της πράξης που παραβίασε το επίδικο δικαίωμα·

αξιώσεις αποζημίωσης που προκύπτουν από τη χρήση μηχανοκίνητων οχημάτων. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου επέλευσης της ζημίας·

προσβολή εταιρικών αποφάσεων. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται βάσει του τόπου της έδρας της εταιρίας·

αναγνωριστικές αγωγές με αντικείμενο την κήρυξη συγκεκριμένων γενικών όρων και προϋποθέσεων σύμβασης ως μη συμβατικών ή την κήρυξη μιας ρήτρας ως άκυρης. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντα·

αναγνωριστικές αγωγές για την καταγγελία ή την ανάκληση πρότυπων συμβατικών όρων, αν ο εναγόμενος δεν έχει εγκατάσταση ή κατοικία στην Ισπανία. Στις εν λόγω περιπτώσεις αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου σύναψης της πρότυπης σύμβασης·

αγωγές προς υπεράσπιση των συλλογικών ή κοινών συμφερόντων των καταναλωτών ή των χρηστών, αν ο εναγόμενος δεν έχει εγκατάσταση ή κατοικία στην Ισπανία. Στις εν λόγω περιπτώσεις αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντα·

αγωγές με αντικείμενο την απαίτηση τήρησης των υποχρεώσεων που υπέχουν τα εξής πρόσωπα: ασφαλιστική εταιρία, πρόσωπο που έχει πωλήσει κινητή περιουσία σε άλλον με δόσεις ή έχει χρηματοδοτήσει την αγορά της εν λόγω περιουσίας, ή πρόσωπο που έχει κάνει δημόσια προσφορά κινητής περιουσίας ή υπηρεσιών την οποία έχει αποδεχθεί άλλο πρόσωπο. Στις εν λόγω περιπτώσεις, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενάγοντα·

Προσφυγές κατά αποφάσεων μετά την εξάντληση των διοικητικών διαύλων που έχουν θεσπιστεί για υποθέσεις βιομηχανικής ιδιοκτησίας από το ισπανικό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων: αρμοδιότητα έχουν οι ειδικευμένες σε εμπορικές υποθέσεις μονάδες του επαρχιακού δικαστηρίου στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η πόλη στην οποία βρίσκεται η έδρα του Ανώτατου Δικαστηρίου της Αυτόνομης Κοινότητας (Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma) ή, σε αντίθετη περίπτωση, του τόπου κατοικίας του εκπροσώπου που έχει εξουσιοδοτηθεί να ενεργεί στην Ισπανία, υπό την προϋπόθεση ότι το Γενικό Δικαστικό Συμβούλιο έχει συμφωνήσει να αναθέσει αποκλειστικά στα εμποροδικεία της περιοχής αυτής την αρμοδιότητα να επιλαμβάνονται υποθέσεων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Αρμόδιες είναι επίσης οι ειδικευμένες μονάδες του επαρχιακού δικαστηρίου της περιφέρειας του ισπανικού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και Σημάτων, κατ' επιλογήν του ενάγοντος.

αγωγές τρίτων για την προσβολή της κατάσχεσης περιουσίας. Αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του προσώπου που επέσπευσε την κατάσχεση·

αιτήσεις δικαστικού χωρισμού, ακυρότητας ή διαζυγίου. Αρμόδιο είναι το οικογενειακό δικαστήριο – ή αν δεν υπάρχει οικογενειακό δικαστήριο, το πρωτοδικείο του τόπου της συζυγικής εστίας· Όπου δεν υπάρχει συζυγική εστία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου είτε της πιο πρόσφατης συζυγικής εστίας ή της κατοικίας του άλλου συζύγου. Όταν δεν υπάρχει καμία από τις δύο κατοικίες, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του φυσικού προσώπου. Όταν η αίτηση γίνεται με αμοιβαία συμφωνία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της πιο πρόσφατης κοινής εστίας ή της κατοικίας οποιουδήποτε συζύγου.

Για τις αξιώσεις που αφορούν αποκλειστικά την επιμέλεια ανηλίκων ή τις αξιώσεις διατροφής που ασκούνται από τον έναν γονέα σε βάρος του άλλου για λογαριασμό ανηλίκων, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου της πιο πρόσφατης κοινής εστίας των γονέων. Όταν οι γονείς διαμένουν σε διαφορετικές δικαστικές περιφέρειες, ο ενάγων μπορεί να επιλέξει μεταξύ του δικαστηρίου κατοικίας του εναγόμενου και του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του τέκνου.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Κατά κανόνα, η κατά τόπον αρμοδιότητα στην Ισπανία μπορεί να μεταβληθεί, με την έννοια ότι οι αντίδικοι μπορούν να υπάγουν την υπόθεσή τους, ρητά ή σιωπηρά, στα δικαστήρια μιας συγκεκριμένης περιφέρειας, με τον όρο ότι τα οικεία δικαστήρια είναι αρμόδια για το αντικείμενο της υπόθεσης.

Η ρητή υπαγωγή επέρχεται όταν τα ενδιαφερόμενα μέρη καταρτίζουν ρητή συμφωνία που καθορίζει τη συγκεκριμένη περιφέρεια στα δικαστήρια της οποίας μπορούν να προσφύγουν.

Η σιωπηρή υπαγωγή επέρχεται στις εξής περιπτώσεις:

για τον ενάγοντα, με μόνη την προσφυγή του στα δικαστήρια συγκεκριμένης περιφέρειας και την κατάθεση

αγωγής ή την υποβολή αίτησης ή αιτήματος που πρέπει να κατατεθεί στο δικαστήριο που είναι αρμόδιο για την εκδίκαση της υπόθεσης.

για τον εναγόμενο, αν έχει παραστεί ενώπιον δικαστηρίου και στη συνέχεια πραγματοποιήσει κάποιο άλλο δικονομικό βήμα πέραν της κατάθεσης αίτησης σε εύθετο χρόνο και σε κατάλληλη μορφή για την προβολή ένστασης αναρμοδιότητας του δικαστηρίου.

Τυχόν μεταβολή στις κατοικίες των διαδίκων, στον τόπο του αντικειμένου της διαφοράς ή τον σκοπό της διαδικασίας η οποία λαμβάνει χώρα μετά την έναρξη της δίκης δεν επιφέρει μεταβολή της αρμοδιότητας, η οποία καθορίζεται σύμφωνα με την κατάσταση που επιβεβαιώνεται με την έναρξη της διαδικασίας (Perpetuatio iurisdictionis).

Ωστόσο:

Η ρητή παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται σε πρότυπες συμβάσεις, συμβάσεις με γενικούς όρους και προϋποθέσεις που έχουν επιβληθεί από έναν από τους διαδίκους ή συμβάσεις καταναλωτών/χρηστών. Όμως, στις εν λόγω περιπτώσεις επιτρέπεται η σιωπηρή παρέκταση αρμοδιότητας.

Καμίας μορφής παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται όταν η νομοθεσία θέτει υποχρεωτικούς κανόνες για την κατά τόπον αρμοδιότητα.

Καμίας μορφής παρέκταση αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται στις ταχείες διαδικασίες, στη διαδικασία έκδοσης διαταγής πληρωμής ή στις διαδικασίες εκτέλεσης οφειλών.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Στα ειδικά δικαστήρια της Ισπανίας περιλαμβάνονται τα παρακάτω.

Τα οικογενειακά δικαστήρια, που είναι πρωτοβάθμια δικαστήρια. Τα οικογενειακά δικαστήρια, όταν υπάρχουν (γενικά στις πολυπληθέστερες περιοχές), είναι τα μόνα και αποκλειστικά αρμόδια για οικογενειακές υποθέσεις. Συγκεκριμένα, εκδικάζουν υποθέσεις δικαστικού χωρισμού, ακύρωσης και διαζυγίου· υποθέσεις που αφορούν την άσκηση γονικής μέριμνας, συγγένειας, κηδεμονίας και επιμέλειας ανήλικων τέκνων, καθώς και δικαστικά μέτρα για τη στήριξη ατόμων με αναπηρία.

Όλες οι υποθέσεις απόδοσης ή επιστροφής παιδιών σε υποθέσεις διεθνούς απαγωγής εκδικάζονται από το πρωτοδικείο αρμόδιο για θέματα οικογενειακού δικαίου της επαρχίας ή της Θέουτας ή της Μελίγιας, ανάλογα με τον τόπο στον οποίο βρίσκεται το παιδί που μετακινήθηκε ή κρατήθηκε παράνομα ή, ελλείψει αυτού, από το δικαστήριο στο οποίο έχει ανατεθεί η υπόθεση.

Οι κανόνες της κατά τόπον αρμοδιότητας είναι οι ίδιοι με τους κανόνες που ισχύουν για τα πρωτοβάθμια δικαστήρια που εκδικάζουν υποθέσεις του οικογενειακού δικαίου ελλείψει ειδικού οικογενειακού δικαστηρίου στην οικεία περιφέρεια.

Τα δικαστήρια που επιλαμβάνονται υποθέσεων βίας κατά γυναικών είναι αρμόδια για οικογενειακές υποθέσεις όταν κινούνται ποινικές διαδικασίες για υποθέσεις βίας κατά γυναικών.

Τα κοινωνικά δικαστήρια εκδικάζουν εργατικές διαφορές. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι ατομικές διαφορές μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών επί των συμβάσεων απασχόλησης, οι διαφορές που απορρέουν από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, οι αξιώσεις κοινωνικής ασφάλισης και οι αξιώσεις κατά του δημοσίου στο πλαίσιο των υποχρεώσεων του που απορρέουν από το εργατικό δίκαιο.

Ο γενικός κανόνας είναι ότι κατά τόπον αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου όπου ο εργαζόμενος παρέχει τις υπηρεσίες του ή του τόπου κατοικίας του εναγόμενου, κατ' επιλογή του ενάγοντα.

Τα εμπορικά δικαστήρια λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο και επιλαμβάνονται των εμπορικών διαφορών.

Τα δικαστήρια αυτά εκδικάζουν όλες τις αστικές υποθέσεις που αφορούν διανοητική και βιομηχανική ιδιοκτησία· αθέμιτο ανταγωνισμό και διαφήμιση· εμπορικές εταιρείες, συνεταιρισμούς, ομίλους οικονομικού

σκοπού· εθνικές ή διεθνείς χερσαίες μεταφορές· ναυτικό δίκαιο και αεροπορικό δίκαιο. Κατ' εξαίρεση, δεν έχουν αρμοδιότητα να εκδικάζουν υποθέσεις που αφορούν ζημιές που έχουν προκληθεί την καταστροφή, την απώλεια ή τη φθορά αποσκευών που έχουν περάσει από έλεγχο, αποζημίωση και παροχή βοήθειας σε επιβάτες αεροπορικών μεταφορών σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης, ή τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρόμων, λεωφορείων ή πλοίων σε σχέση με τους ειδικούς κανόνες που προβλέπονται στον οργανικό νόμο για τη δικαστική εξουσία.

Τα εμποροδικεία είναι επίσης αρμόδια για απαιτήσεις που αφορούν την εφαρμογή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άρθρων 1 και 2 του νόμου 15/2007, της 3ης Ιουλίου 2007, για την προστασία του ανταγωνισμού, καθώς και για απαιτήσεις αποζημίωσης για ζημιές που προκλήθηκαν από παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού.

Εκδικάζουν επίσης προσφυγές κατά αρνητικών αξιολογήσεων από εφόρους εταιρειών ή, κατά περίπτωση, κατά ρητών ή εικαζόμενων αποφάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Δικαίου και Δημόσιας Πίστης (Dirección General de Seguridad Jurídica y de Fe Pública) σχετικά με τις εν λόγω αξιολογήσεις.

Τα δικαστήρια αυτά εκδικάζουν όλες τις υποθέσεις που αφορούν διαδικασίες αφερεγγυότητας αστικού δικαίου, ανεξάρτητα από την αστική ή εμπορική κατάσταση του οφειλέτη, καθώς και εκείνες που αφορούν τα σχέδια αναδιάρθρωσης και την ειδική διαδικασία για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως προβλέπεται στο κωδικοποιημένο κείμενο του νόμου για την αφερεγγυότητα, που θεσπίστηκε με το βασιλικό νομοθετικό διάταγμα 1/2020 της 5ης Μαΐου 2020.

Έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα για την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν:

1. αστικές οικονομικές αξιώσεις κατά του αφερέγγυου οφειλέτη, εκτός από τις αξιώσεις σε διαδικασίες που αφορούν την ικανότητα, τη σχέση γονέα τέκνου, τον γάμο και ανηλίκους·
2. διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης που αφορούν απαιτήσεις αφερεγγυότητας ή απαιτήσεις κατά της πτωχευτικής περιουσίας επί των περιουσιακών στοιχείων και των δικαιωμάτων του αφερέγγυου οφειλέτη ή αυτά που αποτελούν μέρος της πτωχευτικής περιουσίας, ανεξάρτητα από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή που τις κίνησε, και χωρίς άλλες εξαιρέσεις εκτός από εκείνες που προβλέπονται στο δίκαιο της αφερεγγυότητας.
3. τον προσδιορισμό του κατά πόσον ένα περιουσιακό στοιχείο ή δικαίωμα είναι απαραίτητο για τη συνέχιση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη.
4. δηλώσεις μεταβίβασης επιχείρησης για σκοπούς απασχόλησης και κοινωνικής ασφάλισης σε περίπτωση μεταβίβασης παραγωγικής μονάδας ή μονάδων και καθορισμός των ορίων της δήλωσης αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας και της νομοθεσίας για την κοινωνική ασφάλιση.
5. ασφαλιστικά μέτρα που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα περιουσιακά στοιχεία και τα δικαιώματα του αφερέγγυου διαδίκου ή αυτά που αποτελούν μέρος της πτωχευτικής περιουσίας, ανεξάρτητα από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή που τα διέταξε, εκτός από εκείνα που διατάσσονται στο πλαίσιο αστικής διαδικασίας που αφορά την ικανότητα, τη σχέση γονέα-τέκνου, τον γάμο και ανηλίκους.
6. Άλλα θέματα που προβλέπονται στη νομοθεσία για την αφερεγγυότητα.

Όταν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, ο πτωχευτικός δικαστής έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας σχετικά με τη νομική συνδρομή.
2. λύση και εκκαθάριση εταιρίας ή συζυγικών περιουσιακών στοιχείων του αφερέγγυου οφειλέτη.

Όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, ο δικαστής που επιλαμβάνεται της πτωχευτικής διαδικασίας έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Αγωγές για την είσπραξη εταιρικών οφειλών που στρέφονται κατά των μετόχων της αφερέγγυας επιχείρησης οι οποίοι έχουν επικουρική ευθύνη για την πληρωμή των εν λόγω οφειλών, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας αυτές γεννήθηκαν, καθώς και αγωγές με τις οποίες οι μέτοχοι της αφερέγγυας εταιρίας υποχρεώνονται να καταβάλουν τις ετεροχρονισμένες εισφορές ή να παράσχουν παρεπόμενα οφέλη.
2. Αξιώσεις αποζημίωσης κατά νομίμως διορισμένων ή εν τοις πράγμασι διευθυντών ή εκκαθαριστών, κατά φυσικού προσώπου που έχει διοριστεί μόνιμα να ασκεί καθήκοντα διευθυντή εταιρείας ως νομικό πρόσωπο (administrador persona jurídica), καθώς και κατά προσώπων, ανεξαρτήτως του τίτλου τους,

στα οποία έχουν ανατεθεί οι εξουσίες διαχείρισης της εταιρείας σε ανώτατο επίπεδο, όταν δεν υπάρχει μόνιμη ανάθεση εξουσιών από το διοικητικό συμβούλιο σε έναν ή περισσότερους διευθύνοντες συμβούλους ή σε εκτελεστικό συμβούλιο, για ζημία που προκλήθηκε σε αφερέγγυο νομικό πρόσωπο, πριν ή μετά τη δικαστική απόφαση με την οποία το εν λόγω νομικό πρόσωπο κηρύσσεται σε πτώχευση.

3. Απαιτήσεις για ζημίες που προκλήθηκαν στο αφερέγγυο νομικό πρόσωπο από ελεγκτές, πριν ή μετά τη δικαστική απόφαση με την οποία το εν λόγω νομικό πρόσωπο κηρύχθηκε σε πτώχευση.
4. Ο πτωχευτικός δικαστής θα έχει επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα για εταιρικές ενέργειες που αποσκοπούν στην ουσιαστική μεταβολή των συνθηκών εργασίας, σε μεταβιβάσεις, απολύσεις, αναστολή συμβάσεων και τη μείωση του ωραρίου εργασίας για οικονομικούς, τεχνικούς, οργανωτικούς ή παραγωγικούς λόγους, οι οποίες είναι συλλογικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του εργατικού δικαίου και διέπονται από τις διατάξεις του πτωχευτικού δικαίου, καθώς και σε εκείνες που αφορούν την αναστολή ή την καταγγελία συμβάσεων ανώτερων διοικητικών στελεχών.
5. Η αναστολή των συμβάσεων και η μείωση του ωραρίου εργασίας θεωρούνται συλλογικές όταν επηρεάζουν τον αριθμό των εργαζομένων που προβλέπεται στην εργατική νομοθεσία σχετικά με τις ουσιαστικές αλλαγές των συνθηκών εργασίας.
6. Ο πτωχευτικός δικαστής είναι επίσης αρμόδιος για όλες τις προδικαστικές αποφάσεις που αφορούν αστικές υποθέσεις, με την επιφύλαξη μόνο των περιορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο πτωχευτικό δίκαιο, καθώς και για τις προδικαστικές αποφάσεις που αφορούν διοικητικές και κοινωνικές υποθέσεις που σχετίζονται άμεσα με τη διαδικασία αφερεγγυότητας ή που πρέπει να επιλυθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Οι αποφάσεις επί των υποθέσεων αυτών παράγουν αποτελέσματα μόνο στο πλαίσιο της πτωχευτικής διαδικασίας στην οποία εκδίδονται.

Τα εμπορικά δικαστήρια του Αλικάντε λειτουργούν ως δικαστήρια εμπορικών σημάτων της ΕΕ, όταν ασκούν την αποκλειστική τους αρμοδιότητα να εκδικάζουν στον πρώτο βαθμό κάθε τυχόν αντιδικία που εισάγεται ενώπιόν τους βάσει του κανονισμού αριθ. 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα και του κανονισμού αριθ. 6/2002, του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα.

Στις εν λόγω υποθέσεις, τα δικαστήρια εμπορικών σημάτων είναι αρμόδια για ολόκληρη την εθνική επικράτεια.

Εκτός από τα εν λόγω ειδικά δικαστήρια, με νόμο το γενικό συμβούλιο του δικαστικού σώματος (Consejo General del Poder Judicial) μπορεί να αποφασίσει ότι αν υπάρχουν περισσότερα ομοειδή δικαστήρια, ένα ή περισσότερα από αυτά θα έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα να εκδικάζουν συγκεκριμένες κατηγορίες υποθέσεων ή να επιτηρούν την επιβολή στο υπόψη πεδίο δικαίου.

Η εν λόγω εξουσία έχει ήδη ασκηθεί σε διάφορους τόπους, ιδίως αναφορικά με την ανικανότητα και την ακούσια νοσηλεία ψυχικά ασθενούς προσώπου, όταν γενική αρμοδιότητα έχουν τα οικογενειακά δικαστήρια.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 23/09/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα